

Csurgó és Vidéke.

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre: 4 frt (8 kor.) Félévre: 2 frt 4 kor.)
Negyedévre: (2 kor.) 1 frt
Egyes szám ára: 10 kr. (20 fill.)

Szerkesztő:
Dr. Nagy Sándor ügyvéd
Szerkesztőség: Csurgó, Szechenyi-tér,
Kéziratok vissza nem adtnak.

KIADÓHIVATAL:
Vágó Gyula könyvnyomdája,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők,
Hirdetsek jutányosan szími atnak.

— Tisztelettel felkérjük lapunk t. hátralékosait, hogy hátralékukat mentől előbb beküldeni sziveskedjenek.

Modern jótékonyág.

Az a panasz, hogy a nyomor és szükség ezt a földet lakosainak többsége részére a kín színhelyévé teszi, ép oly régi, mint maga az emberiség.

Sok nagy és böcs férfiúnak az a tény, hogy az emberek legnagyobb része évezredek óta nyomorban és szükségben szynlódik, annak tanuságául szolgálta, hogy nem létezik felsőbb lény, mely az emberek földi sorsát intézné.

Keményebb lelkületű emberek a nagy szükségét Isten legfenségesebb adományául, az emberek legértékesebb birtokául tekintik és magasztalják, mert csakis neki, e nagy mesternek és zsarnoknak köszönhetjük, hogy a rabszolgaigából megszabadultunk és hogy az emberi ész csodákkal határos dolgokat tudott kitalálni és művelni.

Látjuk tehát, hogy van az inségnek nemesítő tulajdonsága is, ugyanaz, amely egyszermind határt is szab a jótékonyágnak. Az a tulajdonsága, hogy csudálatos módon élesíti az ésszt s a kibben valami találékonyág leledzik, szükség esetén agyvelejének legrejtettebb

zugából előkeresi a mentő gondolatot, amely — ha jó — nemcsak neki, de gyakran az egész emberiségnek is javára szolgál.

Az életfentartási ösztön arra készítet, hogy atársadalom cselkvő tagjaivá váljunk. Az emberek legnagyobb részénél a szükség az, mely cselekvésre kényszerít. Ha jól, ha rosszul, mindenki élni akar és e czél elérésére saját módja szerint megteszi szükség-szerűleg a magáét — ha egyáltalán tehet valamit. Ha tehetetlen, rá van utalva embertársainak jótékonyására.

Nemcsak a filantropok, hanem államférfiaknak is nagy figyelmet kell fordítaniok a jótékonyág fejlesztésére, mert nem szabad engedni, hogy a társadalom tehetetlen tagjai megfelelő segítség híján elvessenek.

A modern jótékonyág — a visszaélésekről ezuttal nem beszélünk — általában helyes irányt követ.

Számos az intézmény, melyet a közjó érdekében életbe léptettek. A kórházak, a mentőegyesületek, az árvaházak, a hajléktalanok, az elaggottak és szegények menhelyei, a népkonyhák, a melegítő szobák, a kiszabadult rabokat segítő egyesületek és sok más mind ilyen intézmények, melyek nemcsak jó-

tékonyágból, de a közjó érdekében is létesítették.

E közintézmények egyike sem adja meg a mindennapi kenyeret, mert az állami segítségek és a magánkönyörület is csak egyes — a nagy nyomorhoz arányitva ritka esetekben segítik elő az inségesek megélhetését. De ez nem is lehetséges. A társadalmi bajok az egész világon növekedőben vannak és a különféle államok meg-megszaporodó gondjait képezik. Egyedül jótékonyággal minde bajokat orvosolhatónak nem tarthatjuk, ha csak nem hisszük, hogy a kommunizmus halva született eszméje valaha megvalósulhasson.

A nyomor terjedése mind tökéletesebbé teszi azonban az emberekben a humanizmus érzetét. Ma a társadalmi intézmények alapját kell hogy a humanizmus képezze. Erre az általánosan devalvált viszonyok kényszerítenek, a melyek hangosan segítséget követelnek.

A humanizmus ez ága nem tartozik szorosan a jótékonyág körébe. Mert itt jogok — az emberi jogok megvédéséről van szó, míg a szorosan vett jótékonyág ott segít, hol nem követelnek, legfeljebb kérnek.

Az a szándék, hogy embertársainkon segítsünk, mindenkor és minden

T á r o z a.

Itt virrasztok ágyad mellett . . .

Itt virrasztok ágyad mellett
Megtörötten, betegem —
Elhözvén, hogy győtri kebled
Érető lázas lehellet . . .
Drága, édes gyermekem.

Oh ne hagyj e rut világon
Arván egymagadra itt — —
Szép, tavaszi tündér álom, . . .
Csillagfény te éjszakámon — —
Mindenemet el ne vidd!

E sivatag földi létben
Úde rózsám, mosolyom . . .
Te egyetlen költeményem . . .
Zengj soká e néma éjben . . .
Földöntuli hangokon.

Ha elnémul a te ajkad — —
— Rázd fejecskéd és tagadd! —
Az én szívem is elhallgat . . .
Szent forrása édes dalnak
Mindörökre kiapad.

Oh ne hagyj itt — nézd könyörgöm
Összetéve kezemet . . .
Veszve vagyok mindörökkön,
Vesznie kell, kit e földön
A te szíved szeretett!

Mosolyogj hát, mosolyodban
Az enyészet fényre vál . . .
Felsűt a nap ragyogóban — —
A megtört szív újra dobban — —
S megszégyentül — — a halál!

B u c s ú.

Kis pocsirta zengjen neked szépeket,
Hadd rezegeje által egész szivedet;
Tudd meg, hogy e dalban van a keservem,
E keservből áll az egész életem.

Búbánatos fejemet, ha lehajtom,
Te felőled olykor-olykor álmodom;
Azt álmodom, hogy a szíved nem remél,
Átfujja azt a hervasztó őszi szél.

Lányka, lányka nem sokára elmegeyek,
Honnan az ut többé vissza nem vezet;
Hints siromra a lelkedből egy szemét,
Ott nyugszik az, ki igazán szeretett.

(Balaton-S t.-György.)

Verecs József.

Műkedvelő előadás.

Minden kezdet nehéz! Régi ez a közmondás, de való! A kezdet nehezségeivel küzd a gyermek, ha az első lépéseit próbálgatja. Hányszor eszik, hányszor fölkel, míg az egyensúlyt a biztos talajon fenn tudja tartani. Végre az erős akarat, a kitartás meghozza az édes, az óhajtott eredményt.

A kezdet nehezségeivel küzdök minden eszme, ami új — míg fert hódít magának. — A tudomány bármely ága, míg egy-egy irányban fejlődik, a próbálgatás, a kísérletezés hány fokán megy keresztül. Mennyi bizalmatlanság, mennyi ócsárlás kíséri, míg a helyzet magaslatára jut.

Mióta próbálgatják a berlini tudósok a tüdőbaj sikeres gyógykezelését és még mindig a kezdetlegesség fokán vannak, — de újra és újra kezdik a kísérletezést különféle bacilusokkal — az emberiség jóvoltáért küdenek addig, míg végre a nemes eszme sikeresen győzni fog!

A mai reális világban reklám kell mindenhez, hogy az emberiség lépjen előre, az az hogy a hirdetés árucikk sok irányban értékesítessék. Miért, hogy a szepitőszerek közül abból két el legtöbb, amelynek reklamározása a lehangzatosabb. Nem keresi sem a vevő, sem az elárúsító, kinek adja, kitől veszi. Az árusító nagy lármát csap a reklamározással, hogy több jövödelmet biztosítson, a vevő örül annak tudatában, hogy ő is azt használja, ami nagy hirnek örvend. Manapság csalétek kell mindenhez, hogy keljen, hogy fogjon!

Bizonyos rafinériával kell még a nagy dobót is megütni, hogy hallgatósága legyen. A hol az egyszerűség, a jóhiszeműséggel párosul, ott ritkán van meg a fáradságos munkának is sikere.

nemzetnél megvolt, mihelyt az az összeség fentartására mutatkozott.

A viszonyok által követelt jótékonyosság feletle sokoldalú s egészen világosan és félremagyarázhatlanul korrespondál a nemzeti sajátosságokkal, meg a helyi és klimatikus viszonyokkal és lényegileg alkalmazkodik az állami és társadalmi berendezésekhez.

Nincs tehát okunk csodálkozni, hogy hazánkban a modern jótékonyosság a szegények jogvédelmére is figyelmet fordít.

Mert bizony számos az az eset, hogy a szegény ember — a ki nem lehet törvénytudó s a kinek mégis tiszteletben kell tartania a törvényt — ösmeret, főleg pedig pénz híjján nem járhat a maga igaza után, Mert ha érzi is a szegény ember, hogy megkárosították vagy méltatlanul jártak el vele, ha tudja is, hogy ezért jogorvoslatot lehetne találni, nem tudja a módját és ha véletlenül tudná is, nem foghat költségeket igénylő pörbe. Hiszen csak a badványokra mennyi bélyeg kell, egészen eltekintve az ügyvédi költségektől. A szegény ember bizony kénytelen eltérni az igazságtalanságot, mert a törvények által részére biztosított jogoknak érvényt szerezni nem tud és sokan tudva ezt, nem átkodnak vele igazságtalanul banni. Azok közé tartozik tehát a jogvédelméről ugyan meg nem fosztott, de jogát keresni nem tudó szegénysorsu, akik rá vannak utalva embertársaik gyámolítására. Mert itt a szükség által felébresztett találékonyosság csak rosszra vezethet, hiszen a szegény ember törvényes uton az előadott okoknál fogva nem szerezhet igazának érvényt, miáltal gyakran előadja magát az az eset, hogy a jogát keresni nem képes szegény ember önbíráskodáshoz folyamodik, amiért azután keményen meg kell lakolnia — csak azért, mert eredetileg ő rajta követtek el igazságtalanságot. Örömmel kell tehát fogadni a modern jótékonyágnak amaz, a társadalom köréből kiindult újítását,

hogy a szegény emberek jogvédelmére egyesületeket alakítanak és kívánatos, hogy ilyen valóban humánus egyesület országszerte minél több lépjen életbe és minél előbb kezdjek meg áldásos működésüket.

H i r e k.

— **Hymen.** Somsich Miklós megyénk nagybirtokosa, Somsich Pálnak, a képviselőház egykori elnökének unokája, legközelebb oltárhoz vezető Püspöky Margit kisasszonyt, Püspöky Emilnek, a főváros egyik legtekintélyesebb ügyvédjének leányát, dr. Kautz Gyula, az osztrák-magyar bank igazgatójának unokáját.

— **Április 11.** Az 1848-iki törvények szentesítésére rendelt országos ünnepély nálunk is csak oly esendben folyt le mint másutt. Ugyszólván semmi ünnepélyes színezete nem volt a napnak. A hivatalok és az iskolai előadások szüneteltek, a r. kath. templomban mise, a ref. templomban isteni tisztelet volt, melyen a főgymn. ifjuság is megjelent.

— **Megismételt műkedvelői előadás.** A csurgói iparos ifjuság által a múlt szombat előadott „Vadgalamb” népszínművet, a műkedvelők mai napon újra előadják, hogy a múlt előadás anyagi sikerét kissé kiköszörüljék. A múlt szombat estén ugylátszik a rossz időjárás miatt alig volt közönség, úgy hogy a befolyt jövedelem a kiadások felét sem fedezi. Felhívjuk a közönség, figyelmét a mai előadásra s reméljük, hogy a közönség a derek törekvő iparos ifjuság fáradozásait a jótékony cél érdekében is méltányolni fogja.

— **Sorozás.** Az ideai újonczozás a mint már említettük, e héten fog vége menni. A polgári elnök újból Bárd Szegedy Entz Sándor lesz. A sorozáson Dr. Szaplonczay Manó megyei főorvos is részt vesz. Lesz módunk a

sok baka nótában, csak bírjuk. Kiváncsiak vagyunk a sorozás eredményére, mely a múlt évben kitűnő sikerrel járt.

— **Adótárgyalások.** A 3-ad osztályu kereseti adók tárgyalását e hó 17—28. napjain ejtik meg. Ez évben Gruber János pénzügyigazgatósági titkár fogja a kincstárt képviselni s így valószínű sokkal simábban fog az adó megállapítás lefolyni mint előző években. Csurgó község 3-ad osztályu adóval érdekelt polgáira, csak április 26—27. kerül a sor. Jó előre figyelemztetjük a közönséget hogy saját érdekében megjelenjen a fenti 2 napon.

— **Fonyód emelkedése.** Nap-nap után újabb és újabb dolgokat látunk Fonyód fürdőtelepen: egyik részen Schilhan József kaposvári műkertész szakértelme, izlése és ügyessége tesz majd szemesudát, a másik részen hangzik az iparosok kalapács ütése, fejze csattogása, építik az új nyaralókat. Alig hiányzik már a könyelemre valami Fonyódon, fog találni mindenki helyet az udúlásra, de hiányzott mégis valami?! Hiányzott az Isten háza! A mire pedig igen nagy szükség van, hogy a fürdőző közönség ne csak a testüket, de a lelküket is kellőleg élvezhesse és magát az Isten dicséretében itt is gyakorolhassa. Ezen szükségleten is segítve lesz már a nyarra. Nevezetesen f. hó 10-én Fonyód fürdőtelepen járt Steiner Ferencz székesfehérvári püspök, Major Ferencz orsz. képviselő és Scheir műépítész kíséretében és kijelölték Major Ferencz orsz. képviselő tulajdonát képező teleken, az újonnan építendő templom helyét. Sőt az építkezést is azonnal megkezdték.

— **A baresi járásbiróság.** Említettük, hogy az igazságügyminiszter Bareson járásbiróságot óhajt szervezni. A bíróság létesítése a mint értesülünk még nem befejezett tény s csak a volt igazságügyminiszter által kilátásba volt helyezve. De hogy meglesz-e, az a jövő titka. A baresiak biztosan számítanak reá s már az épület terveivel is foglalkoznak.

— **A kaposvári pályaház.** A kaposváriak, — bár semmiféle hivatalos értesítést nem kaptak — igen megremültek, hogy az új miniszterium, melynek elve a takarékoság, nem fogja a felvételi épületet megépíteni. Ezt ab-

Igy volt ez a múlt héten a mi kis városunkban is a műkedvelő előadással.

Mennyi fáradság, mennyi önfeláldozás derék iparos ifjuságunk részéről; mennyi nemes érzés összegeződött egy szép észme, egy jótékony cél körül — annélkül, hogy a kívánt anyagi siker koronázta volna a nagy és nemes fáradozást. —

Nem akarjuk ezzel konstatálni, hogy társadalmunk bizonyos rétege nem tudna a széper, jóért, nemesért lelkesülni; de azt sem, hogy talán kevéssé reklámozták iparos ifjaink a szepen me választott és nagy igyekezettel előadott népszínművet és talán ez tartotta vissza egyes családjainkat az előadás meghallgatásától.

Megmutatta azt a mi közönségünk már nem egyszer, hogy tud lelkesülni a nemes eszmékért és tudja méltányolni az előretökésvét.

Igaz ugyan, hogy a meghívók azutolsó napokban mentek szót, de a ki tudomást akart venni róla, vehetett minden nehézség nélkül, mert falragaszok is hirdették az előadást.

Ise ki tehetett róla, hogy egy láthatatlan kéz megnyitotta az ég csatornáit és lakhelyeikre szoritotta még a legjobb indulattal lelkesülni tudókat is.

Fájó szívvel nézték az előadás napján a lelkes műkedvelők a tornyosuló felhőket, — a zuhogó esőt. Bizony minden remény-

szálacska megszakadt, az anyagi siker lehetőségéről nem is volt szó.

És mégis — mennyi lemondással álltak ki műkedvelőink a gyérea megjelent közönség elé.

Lemondással, mert biztos tudatában voltak a deficitnek. Lemondással, mert a gy közönség, teltház előtt a színész is jobb kedvvel játszik, — mint a ritka pad sorok előtt. Lelkesüléssel, igyekezettel küzdöttek meg a kezdet nehézségeivel és oly páratlan jó kedvvel, annyi eleterővel játszottak, hogy elfelejtette a nézőközönség, hogy nem Thalia fölkel apostolaiával áll szemben, hanem csak műkedvelőkkel. De olyan műkedvelőkkel, a kiknek szíve tud dobogni a nemes eszmékért és lelke fölül tud emelkedni a kőznapi kicsinyes dolgokon.

Láttunk egy olyan előadást, a melynek egyes alakjai a legnagyobb elismerést érdemlik; és bátr n elmondhatjuk, hogy a városunkban egy-két hétig időző vándorszíneszet nem állja meg sokszor ugy a helyét, mint a mi műkedvelőink a múlt szombaton, midőn Gerő Károly „Vadgalamb” című 3 felvonásos népszínművet adták elő.

A darab magában igen kedves, rokonszeives. Énekszámai sok változatosságot és kellemes hangulatot ébresztők. — A közönség jól mulatott a darab jóízű komikusainak természetes humorról előadott játékaiban és a gyönyörű énekszámokon, a melyek ha nem

voltak virtuozitással előadva talán egyik-másik hang terjedelme vagy iskolázottság hiányában, (de ki is keresné műkedvelők között?) de annyi érzéssel és oly természetességgel párosultak, hogy örömmel újrázta meg a hallgató közönség.

Nem szándékom részletes bírálatot mondani az egyes szereplőkről a jelen számban, miután 16-án vasárnap a szindarab még egyszer színpadra kerül, ama reményben, hogy a mindenek ura is kedezni fog ez alkalommal a műkedvelőknek, meg a nemes érzésű publikum is. Míg a magasságbelitől jó időt, társadalmunk minden rétegetől nagy látogatottságot remél és kér is a szereplő ifjuság.

Nem mulaszthatom el kiemelni ez alkalommal is, míg hivatalosan nyugtázza nem lesz azon nemesszívó emberbarátok közül kiemelni azokat, a kik a jótékony cél érdekében az első adakozással, mintegy alapkövet igyekeztek rakni egy — talán nem is a messze jövőben rejlő szép célok eléréséhez.

Első sorban a színpad ingyen használatát Dr. Vida Károly főgymnáziumunk lelkes igazgatója engedélyezte. H. J. József a Korona szálloda tulajdonosa, a deficit meggátlása céljából a terem használati díját pár forinttal szívesen igérte leszállítani.

Mig végre nagy dicséretet érdemel városunk 2 ik bandájának primása Miklós, aki legnagyobb készséggel fogadta el csekély

ből következtetik, mert a kereskedelmi miniszter a további építkezést egyelőre beszünteti. A város tanácsa a polgármestert megbízta, hogy a kereskedelmi miniszterhez e tárgyban kérelmezzen, a mi meg is történt. A kaposváriak a kérvényben a jelenlegi épület lebontásával új és nagyobb felvételi épület emelését kérik.

— **Kilátás az izei területesre.** A mily szépek voltak az őszi vetések, most az időjárás annyira meg viselte, hogy alig lehet rá ismerni, főleg a buza, még inkább a rozs vetéseknek úgy látszik igen megártott a márciusi havazás s reá következő hideg, mert igen nagy visszaesés észlelhető a fejlődésben. Ha csak a meleg eső nem segít, az őszi gabona aligha ad jó aratást.

— **Tenyészállat vizsgálat.** A tenyész állat vizsgálóbizottság ápril. 13-án járt el hivatásában, megvizsgálván a szomszédos községek állatállományát. Az eredmény nem kielégítő, a mennyiben a kiállított tenyészállomány egyáltalán nem felel meg a kívánalomnak. Ez mindenestre nagy baj, hogy gazdaságunk, az állatállomány fejlesztése iránt oly kevés érdeklődéssel viselkedik. Más községekben több figyelmet tanúsítanak. Épp a legutóbbi országos vásármunkra hajtott ló és szarvasmarhaállományon kétségtelenül láttuk a nagy haladást. A bizottság főleg Alsók-Sarkad község részéről kiállított tenyészállatokkal nem volt megelégedve s ennek kifejezést is adott, a községgel szemben.

— **Műkedvelői előadás.** A csurgói iparos ifjuság másodszer kísérletezett a színpadon. Április 8-án a „Vadgalamb“ népszínművet adták elő. A darabot ismerjük. Sok szép drámai jelenettel van tele s Dr. Horváth József tanárnak nagy munkát adhatott, a nehéz népszínmű betanítása. A munka mégis sikerült. Az előadás fennakadás nélkül, szépen simán folyt le. Egyes szereplők különösen kiváltak s nagy tetszésben részesültek. A főbb szerepekben Kosztolányi Sándor, Schlegel Vilma, Krivalics Mariska, Zsözer András, Pintér György, Vlaszák József, Kovács Gyula, Somogyi Katicza osztoz-

25 főtért négy héten át az énekszámok kíséretét a próbákban és a színi előadás után tartott táncestélyen. Hol kora reggel a legnagyobb megelégedésére a tánczó fiataloknak ugyancsak húzta a talp alá valót. Miklós szíves készsége a jótékony célra legalább 15 főt hozott, mert a múlt években a cigány sokkal többbe került a műkedvelő fiataloknak. — De úgy látszott a község tetszését is megnyerte Miklós primás ügyes játékaival, mert többször kitapsolta a lámpák elő a cigányt, a ki rendkívül ügyességgel és a vesézületett cigányhumorral kísérte nemcsak a hegedű vonóval, hanem kellő mimikával is az énekeseket a nyílt színpadon, — mint szereplő cigány. — Nem tudjuk eléggé ajánlani a publikum figyelmébe, a jövő alkalommal az eddig 2-ik bandának nevezett Miklós nyolcz tagból álló zenekarát.

Azon reményben tesszük közé lelkes műkedvelő fiatalunk óhaját és kérését, hogy minél többen keressék föl társadalmunk külön rétegeiből Thália oltárát, hogy a jótékony filléreit a közadakozás útján szaporítva a szegények és árvák egekig ható hatalmait kiérdemeljék.

Adja a teremő, hogy kis városunk érdemes közönsége most is, mint máskor megtalálja azt az ösvényt, a mely a jótékony mezejére vezet.

Ugy legyen.

Kaász Aziul.

tak a dícsőségben. A darabban előforduló szép népdalokat Bertalan Pál tiszta tenorhangja tette vonzóvá. Általában az egész előadás dícséretére válik úgy a rendező, valamint az előadóknak. Csak az a kár, hogy az ifjuság az előadás érdekében keveset tett s közönségünket csak az utolsó napokban értesítette az estélyről. Előadás után tánc volt, mely csak a reggeli órákban ért véget.

— **Szellem a jégveremben.** Eredeti csalást vittek véghez a minap Piacenza olasz tartományban. Egy gazdag özvegyasszonyt éjjel tízezer órákor több fiatal ember kísért Olmetóban lévő nyári lakába, hol a fiatal emberek állítása szerint már napok óta az elhunyt férjének szelleme kísért. A szellem állítólag az üres jégveremben tanyázott és az özvegy, mikor oda menve belépett, tényeg egy férfi nyöszörgő hangját hallotta, mely megboldogult férje hangjához hasonlított. A kísérők egyike megkérdezte a nyugtalanuló halottat, hogy mit akar, mire a jégverem mélyéből kiszólt a siri hang:

— Imákra és misékre van szükségem, mert a pokolban főzök.

— Imádkoztatni fogok érted, drágám! szólt vissza a hű feleség.

— De az imákat Rómában kell elmondani, a szent városban! Add át a szükséges öszszeget Jambónak (egy tolvaj neve), ő majd Rómába zárándokol és elvégez mindent. És hogy ne kételkedj benne, hogy én vagyok a te elhalt férjed, egy angyaltól levelet küldök neked.

Aztán döngés hallatszott. kolofonium villámok tüdőkölték. nagy színpadi lármával fehér ruhás angyal jelent meg, ki levelet ejtett el és aztán a szó szoros értelmében „elillant.“ Az asszony remegve vette át a levelet és másnap 8000 lírát adott át Jambónak, a „megboldogult meghatalmazottjának.“

A hű lélek azonban végre mégis kételkedni kezdett, az angyallevélét egy lelkészhez vitte, a ki azonnal átlátta a csalást és jelentést tett. A csalóbandának ütök a nyomát.

— **Érdekes fogadás.** Hogy egyes nagy fogadók mi mindenre vállalkoznak, ismeretes. Egyik megiszik egy birkát a másik 10 liter bort iszik, van a ki füvepoharakat, tányérsakat ropogtat össze hatalmas fogaival. A napokban P.-Szt.-Király község korszalmájában produkálta magát egy evőművész a ki arra vállalkozott hogy egy frissen vágott marhából 1 kiló nyers húst eszik meg. A fogadás sikerült s a nyers húsévő a nagy közönség bámulata mellett mint valami emberevő, nagy élvezettel nyelte el a nyers húst s itta utána a fogadással nyert nagy mennyiségű vinkót.

— **A himlő Nagy-Kanizsán.** Ez előtt pár héttel, mikor az első hólyagos himlő-esetek felmerültek, írja a „Zala“, részletesen foglalkoztunk a városunk lakosságát fenyegető bajjal. Akkor még csak három himlős beteg feküdt a városi közkörház elköltöztetési osztályában. Azóta egy körházi nő-cseléd is megkapta a betegséget s azt már — úgy halljuk: felsőbb intézkedésre — kiszállították a járvány-körházba. Legutóbb pedig a Nagykanizsához tartozó sáncai majorban egy himlős beteg meghalt, mert hozzátartozói a bajt eltitkolták s így a beteg rendes orvosi segítségben nem részesült. Mivel a megbetegedések egy kivételével mind a sáncai majorban történtek, kétségtelen, hogy ott van a himlő fészke. Éppen azért, nehogy betegszállítás következtében a város lakossága is veszedelemnek legyen kitéve, a városi hatóság úgy intézkedett, hogy ha a sáncai majorban újabban is kiüt valakin a himlő, azt már nem fogják beszállítani a város területére, mert ha himlő itt föllépne, sokkal nehezebb lenne annak elfojtása.

— **Ki korán kel, aranyat lel.** Egy idevaló ur 7 éves kis fiáról hallottuk az alábbi jóízű dolgot, mely fényes bizonyítéka a kis fiu élelmes voltának. Az apa ugyanis — ekként oktatta a kis fiut, kinek az a nem szokatlan hibája van, hogy nagyon szeret aludni.

— Tudod fiam, jó ha az ember mi-

nél korábban fölkel. Egyszer egy ur nagyon korán fölkel és elment sétálni. Képzeld csak, mit talált az utcán? Egy erszényt, mely tele volt arannyal. Hja látod: a ki korán kel aranyat lel!

A kis fiu elgondolkozik kissé az apai intelmen, aztán ekként adja fel a szót:

— De apa, mégsem jó, ha az ember nagyon korán felkel, mert lásd, a ki elvesztette az aranyakkal telt tárczát, annak még korábban fel kellett kelnie, mint a ki megtalálta.

C s a r n o k.

Mese 48-ról.

Egyszer volt, hol nem volt . . .

Olyan, olyan régen volt.

Ott laktak a faluvégen;

Együtt jártak erdőn, réten,

Szóltalanul, nem beszéltek,

Csak virágot kerestéltek.

Bokrétába összerakták

És egymásnak általadták . . .

— Egyszer volt, hol nem volt . . .

Mind a kettő boldog volt.

Egyszer volt, hol nem volt . . .

Rád, hazám, de gyászos volt.

A hazára reátörtek,

Raboltak és öldököltek.

Kinek ép volt keze, lába,

Elstetett a csatába.

Aranyhajnal, biboreste

Sok ifjunak éltét szegte

Egyszer volt, hol nem volt . . .

Olyan szép és dícső volt.

Egyszer volt, hol nem volt . . .

Épen téli idő volt

Fehér hóba, puha hóba

Feltűnik egy nagy vértócsa.

Két fiatal honvéd pihen

Az anya föld lágy öliében.

Az orozájuk oly halovány, . . .

Egyik ifju, . . . másik — leány . . .

— Egyszer volt, hol nem volt . . .

Istenem, de régen volt!

Molnár Aladár.

Egy leány regénye.

Irta: Glósz Géza

(Folytatás).

Z. ur kérte meg Erzsike kezét.

Miért izgatta ajkát e név hallatára ama végzetes kacaj?

Talán ez is ama férfiatlan babok egyike, kiket Erzsike gyűlölt?

Nem. Z ur túl van már az udvarlás korán; agg legény, közel a hatvanhoz, de gazdag.

És ezen emberhez menjen ő nőül, ő, ki szerelme, boldogságot keres! — Soha, soha; suttogta Erzsike magában.

Atyja e házasságot nagyon óhajtott volna, kényszeríteni azonban még sem merte a leányt; hogy miért, annak magyarázata egyszerű. — Gyámja volt. — A leány anyja szép vagyont hagyott gyermekének, mely azonban a gyám kezei között nagyon leolvadt; e házasság pótolná a hiányt, a hűtlen sáfárkodás el lenne takarva.

Nehogy azonban a leány ezt megtudja, szép simán óhajta a czelt elérni.

Milyen lelki harcokat vívott a leány magában. Mint tudta magát vádozni a múltért. Ha az a ledér, könnyed modor természete lett volna, azóta boldog nő lehetne. Szerető férj oldalán, hisz annyian vágytak keze után, kiket ő kacagva utasított el; de nem volt az. — A ferde nevelés, szépségének tudata, a férfiak rajongásának szüleménye volt. Avagy tudna-e oly nagyon szeretni? Fájnna-e annyira, hogy a ki után kinezza vágya, kit oly rajongva szeret, az még feléje sem jön?

Most ingott meg először reménye, valami balsejtelem sugalta talán, hogy sohasem lesz az övé. A nemezisre gondolt, mely sohasem igaztalan. — Oh, mily nyomó ulti-nak érezte most magát, ennyi tenger fájdalommal szívében. Talán először gondolt most

a halálra és óhajtottá jöttét. — Látta az urt, mely közte és a boldogság között távong s nem mert remélni, de lemondani sem tudott.

— Nem, nem, a mig Ő él, a mig szabad, addig el nem vetem reményemet! Ezen szavakban talált fájdalom kitörést.

Pedig Ő már nem volt szabad. Erzsike néve már halott volt.

Erről azonban sejtelve sem volt a leánynak. Ezen a napon támadt fel balsorsa; e nap vetette a végzet elé.

Még le sem csendesedett fájdalma. szobalánya lépett be hozzá, egy levelet nyújtva át neki. — Mikor Erzsike kezébe vevé, úgy érezte, mintha e levél égetné ujjait. — Csodálkozva nézte, forgatta ujjai között, találgatta: kitől jöhet; hisz ő oly régóta nem levelez senkivel.

Felszakította a borítékot, egy kemény lap hullt az asztalra belőle; felvette és olvasni kezdé: „T. Elemér jegyet váltott“ . . . Nem olvasta tovább, halvány arcát eltorzította a fájdalom. Szoborzerűen állt egy helyben, nyitott ajakkal, fénytelen szemmel, — mint a villámtól sújtott; majd felkezevel szívéhez kapott s kaczagva kiáltá:

— Repedj, repedj meg most!

S a földre zuhant . . .

Mily hasonló az ájulás a halálhoz. Ennek sínes, amannak sínes álma. Mindkettő egyaránt titok. Miért ébredt fel Erzsike belőle? Mert nem tartott ez ájulás örökre? Éete regényét e szavakkal fejezték volna be: a szíve repedt meg.

Másként fejeződött ez be.

Ájulásából felocsudva, tekintete a kezében lévő lapra esett. — Tudta mi történt. — Felemelkedett a szőnyegről, rendbe hozta ruháját, a lapot keblére rejté és atyját hívatta.

Halvány arcát kivéve nyoma sem volt a fájdalomnak rajta.

Hideg büszkeség sugárzott le róla, büszkeség, melynek alárendelte még érzelmeit is.

Atyja belépett. — Eszrevette leányán a változást, de nem tudta mit reméljen.

— Kérettél magadhoz? kérdé tőle.

— Igen atyám; Tudtára akarom adni, hogy kész vagyok Z ur nejevé lenni.

E naptól fogva Erzsike a régi dévaj, pajzán kedély lett. — Könynek, bunak nyoma sem maradt; ajkain örökös mosoly ült; de arcza megmaradt ama szép, halvány madonna arcznak; — tekintetének pedig oly különös kifejezése volt, mintha csak mondaná: ez az utolsó szerep.

De kinek jutott volna most eszébe e tekintetet megmagyarázni?

Az egyik rész csudálkozott, a másik sajnálkozott felette. — — — — —

A templomban elhangzott a pap áldása.

— Tomboló lovak röpiték a menyasszony kocsiját haza. — Az atya, rokonok, jó ismerősök szerencse kívánatait fogadta a fényes termekben. — S ő mosolyogva, boldogan köszönte ezeket. Nem törődött a csudálkozó, vagy sajnálkozó tekintettel; ő neki meg volt kijelölt útja, melyen végig akart haladni, meg volt a szerepe, melyet le kell játszani. Ő tudta miért!

Csengve csörrent össze a pohár, minden ajk hosszú és boldog életet kívánt a menyasszonynak. — Ő mosolyogva köszönte ezt, mintha mondaná: boldog leszek, soká, nagyon soká. —

Tánczolt, mulatott, mintha ki akarta volna pótolni a legutóbbi évek mulasztását.

— Nagy ideje, hogy ily jó kedvű voltál; — mondá egy ifju rokona, kinek karján keringőzött. —

— Ugy e, nagyon régen. Hogy szeretsz jobban?

— Így, a hogy most kinézel.

— Ah! myrtus koszorúval, fátollal fejemen? Ugy nézz meg jól, így nem fogsz többet látni, csak a koporsóban.

— Eredj, hogy beszélhetsz így; különben, ha meghalsz, nem tesznek myrtusz koszorút, fátollt fejedre; asszonyt az nem illeti.

— Hát ha holnap meghalnék?

— Holnap? Messze van az még! Minden perc egy-egy esztendő, így érted, ugy-e, a holnapot?

Erzsike elkacagta a feleletet.

— Nem vagy még fáradt? kérdé rokona.

— Nem. Tánczoljunk tovább, de lassabban, kerdezek valamit.

— Feltekeny le z férj-d; ugy is mindig rajtad a szeme.

— Ejh, majd megváltozik holnap minden véleménye, mond csak mikor esküszik Elemér?

Az ifju rápillantott Erzsikére s csodálkozva kérde:

— Miért kérded ezt?

— Tudni szeretném.

— Azt hiszem a jövő hónapban,

— Szereti menyasszonyát?

— Rajong érte.

— Boldog leány!

— Erzsike, ugy mondtad e szót, mintha te nem volnál az.

— Tévedsz az vagyok.

— Mert nem hívtad meg Elemért lakadalmadra?

— Miért? Minek? Elegen vagyunk.

— Ez a szó nem jött szívből, hangodon vettem észre, hogy mást gondoltál; pedig ti jó ismerősök voltatok.

— Igaz.

— Még is ugy látszik, mintha valami akadály feküdné közöttetek.

— Igazad van, fekszik; s holnaptól kezdve ég elhárítatlanabb lesz az . . .

— Nem értelek.

— Majd megérsz, most már vezess helyemre, fáradt vagyok.

— Hamar fáradsz, pedig nem is tánczoltál még (ly sokat, mint hajdanában.

— Eleget, elég lesz ez nekem egész életemre.

Az ifjunak egy pillanatig oly visszásan hangzottak Erzsike válaszai, de a zene, a pezsgő kedv elűzték nyomait.

Elmult az éjféli, az új házaspár szobáiba vonult. A nászvendégek egész odáig kísérték Erzsikét s megkezdődött a bucsuzás — holnapig.

— Jó éjszakát; Isten veled.

Aztán kaczagott valamennyi.

— Ugy bucsuzunk, mintha örökre távoznál. — Jegyzé meg valaki.

Erzsike nevetett.

— Pedig csak holnapig, ugy-e bár holnapig? S az ajtó küszöbről meg egyszer vissza szolt:

— Jó éjszakát. — —

Magasan már a nap. Miért ez ijedt arcok a nász szoba körül? A boldog férj lélekzetét vissza fojtva fület az ajtóra tapasztja s figyel, oly remítő a cselelő oda bent.

Hát ki volt ő zárv a szobából? Meg lett neki tiltva, hogy oda belépjen? Igea . . .

Az apa balsejtelmektől kínozva áll az ajtó előtt, a nászvendégek, a cseledség mind. Egymásra néznek némán, hallgatag.

— Ki kell nyitattni. — Tanácsolá az egyik.

Egy cseled lakatosért fut. — Az arczokon a kétségbeesés még nagyobb. —

— Pszt! lassan, esenesen. — Mondja a kétségbeesett apa a mesterhez, ki kulcsával az ajtót igyekszik kinyitni. — Megpróbált már négyet, ötöt, egyik sem jó, még kettő, ez sem. Hát ez? Ah végre a zár engedett.

— Felre, mondá az ósz férfi — a férj — ide csak nekem van jogom belépni. S megfogja a kulcsot, mint remeg a keze rajta. Az ajtó kinyílik, félve tekint a felhomályos szobába, majd vissza sugja:

— Alszik esenesen.

Elűnt a kétségbeesés minden arczról, egy sóhajjal megkönyebbül a kebel.

Erzsike hófehér párnán fekszik, arcza fátyolozottan látszik a felhomályban.

És fel nem ébredt az ajtó nyitás zajára . . . atyja az ablak függönyét vonja félre, férje ágyához siet.

Meredten nézi alvó nejét, nem ébred az. Miért? közelebb hajlik; . . . az ablak függöny lebent. . . .

Meghalt! — kiáltja s lerogy az ágy mellé.

Kintől torzított az a gyönyörű arc, rajta a halál fagyja. Mi ölte meg? Leránták takaróját; egyik keze hűlt keblén pihen, ujjai kicsiny üvege-et szorítanak. . . .

S remüten hangzik minden ajkról: méreg!

(V E G E)

12 értékes tárgy csak 2 frt 95 kr.

- 1 gyönyörű zsebóra, Anker-Remontoir, nickel gravírozott fődellel, 3 évi jótállással. (Nem falióra, vagy ehhez hasonló, mint a milyeneket, sajnos, némely kereskedő aranyozott óra helyett küldeni szokott.)
- 1 elegáns óraláncz (kivánatra nickel, vagy aranyozott) szép akasztóval, párisi minta.
- 1 elegáns uri melltű, amerikai double aranyból, utánzott brillianttal.
- 1 pár gyönyörű fülbevaló, valódi ezüst, cs. kir. fémjelzéssel ellátva.
- 1 igen elegáns karszalag, francia double aranyból.
- 1 pár gyönyörű kézeltő-gomb, amerikai double aranyból.
- 1 garnitúra ing-gomb, (áll 5 darabból) amerikai double aranyból.

Mindezen gyönyörű 12 darab tárgy, míg a készlet tart, postai utánvétellel, vagy a pénz előleleges beküldése mellett eszközöltetik csekély 2 frt 95 krért. Azelőtt csak maga a nickel- Anker-Remontoir zsebóra ára 5 frt volt.

Nem tetsző tárgyak 8 napon belül készségesen vissza fogadtatnak.

E. HOLZER

oszt. cs. és kir. állami hivatalnokok szöv. szállítója, óra és ékszer nagy raktára

K R A K A U, Stradom 18

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

4-5

Bámulatos olcsó eladási ár.

Nyomatott Vágó Gyula könyvnyomdájában Csurgón 1899.

Mindenkinnek igen fontos!

Mindenkinnek igen fontos!